

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Introduction to Early Modern Jewish History 1492-1790 - 13043

Last update 04-09-2024

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: 1st Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Prof. Dmitry Shumsky

Coordinator Email: dimitry.shumsky@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: By appointment

Teaching Staff:

Prof. Dimitry Shumsky

Course/Module description:

A survey of the major trends in Jewish History from the 16th century to the end of the 18th century, covering the major communities in Europe, the Middle East, and America.

Topics include: Major Events and Trends; Geographies and Spaces; Religion, including new religious trends in Judaism; Institutions and Leadership; Moslem and Christian countries and changes in the civil status of Jews; Enlightened Absolutism; emancipation and the French and American revolutions

Course/Module aims:

The course is intended to introduce the basic themes of modernization as they emerged in relation to Jews in various societies: including changes in the Jews' civil status, religious institutions, economic relations, and cultural expression. Key processes such as emancipation and the pluralization of Jewish lifestyles will be addressed. Questions of historical theory and the emergence of a modern Jewish historical literature will also be discussed.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Students will be able to recognize and explain key concepts such as modernity, emancipation, community, colonialism, Orthodoxy, and Reform as these pertain to the field of modern Jewish studies. Students will also be able to point to the contrasts and similarities that occur when examining Jewish communities in various parts of the world. Students will be able to relate macro-processes to specific time-sequences and events and will be able to identify types of historical documentation.

Attendance requirements(%):

100%

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures

Course/Module Content:

The Expulsion of the Jews from Spain and Its Consequences; Mercantilism and the Jews; Sabbateanism; Frankism; Hassidism; Jewish Enlightenment; Enlightened

Required Reading:

קפלן, יוסף. "האם יש מקום ל'עת החדשה המוקדמת' בתולדות עם ישראל?". ציון פ"ג (ב', תשע"ח): 201- 219;

הקר, יוסף. "האומנם "העת החדשה המוקדמת" היא תקופה בתולדות ישראל?", בתוך אבני דרך: מסות ומחקרים בהיסטוריה של עם ישראל, שי לצבי (קותי) יקותיאל, בעריכת עמנואל אטקס, דוד אסף ויוסף קפלן (ירושלים, תשע"ו), עמ' 165-180; ביינארט, חיים. "גירוש ספרד - גורמים ותוצאות", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 384-407; אביטבול, מיכאל. "יהדות צפון אפריקה אחרי גירוש ספרד", בתוך הפזורה היהודית הספרדית אחרי הגירוש, בעריכת מיכאל אביטבול, יוסף הקר, ראובן בונפיל, יוסף קפלן, ואסתר בנבסה (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 9-26; בונפיל, ראובן. "היהודים הספרדים והפורטוגלים באיטליה", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 543-561; בונפיל, ראובן. "איטליה - הגשר שבין מערב למזרח ובין מזרח למערב", בתוך הפזורה היהודית הספרדית אחרי הגירוש, בעריכת מיכאל אביטבול, יוסף הקר, ראובן בונפיל, יוסף קפלן, ואסתר בנבסה (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 73-93; ישראל, יונתן י'. "תרומתה של היהדות הספרדית לחיי הכלכלה ולקולוניזציה באירופה ובעולם החדש (המאות הט"ז-ה"ח)", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 664-693; קפלן, יוסף. "הפזורה הספרדית בצפון-מערב אירופה ובעולם החדש", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 562-599;

קפלן, יוסף. "הפזורה הספרדית-פורטוגלית המערבית במאה ה-17", בתוך הפזורה היהודית הספרדית אחרי הגירוש, בעריכת מיכאל אביטבול, יוסף הקר, ראובן בונפיל, יוסף קפלן, ואסתר בנבסה (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 95-116;

קפלן, יוסף. "התסיסה הרוחנית בקהילה הספרדית-הפורטוגלית באמסטרדם במאה הי"ז", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 600-621;

הקר, יוסף. "יוצאי ספרד באימפריה העות'מאנית במאה הט"ז - קהילה וחברה", בתוך מורשת ספרד, בעריכת חיים ביינארט (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 460-478;

הקר, יוסף. "יוצאי ספרד באימפריה העות'מאנית במאות ה-15-18", בתוך הפזורה היהודית הספרדית אחרי הגירוש, בעריכת מיכאל אביטבול, יוסף הקר, ראובן בונפיל, יוסף קפלן, ואסתר בנבסה (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 27-72;

שלום, גרשם. "מצוה הבאה בעבירה", בתוך גרשם שלום, מחקרים ומקורות לתולדות השבתאות וגלגוליה (ירושלים, תשל"ד), עמ' 9-67; כ"ץ, יעקב. "הלכה וקבלה כנושאי לימוד מתחרים", בתוך יעקב כ"ץ, הלכה וקבלה: מחקרים בתולדות דת ישראל על מדוריה וזיקתה החברתית (ירושלים, תשמ"ו), עמ' 70-102; רוסמן, משה. "יהודי פולין עד שנת 1648: מגמות פוליטיות, כלכליות וחברתיות", בתוך קיום ושבר: יהודי פולין לדורותיהם, כרך א', בעריכת ישראל ברטל וישראל גוטמן (ירושלים, 1997), עמ' 59-82

Bartal, Israel. "The Establishment of East European Jewry", in *The Cambridge History of Judaism*, vol. 7 (Cambridge, 2018), pp. 226-256

רבא, יואל. "גזרות ת"ח ות"ט: ההתרחשות ומשמעותה", בתוך קיום ושבר: יהודי פולין לדורותיהם, כרך א', בעריכת ישראל ברטל וישראל גוטמן (ירושלים, 1997), עמ' 179-191;

הונדרט, גרשון דוד. "חיי היהודים בפולין-ליטא במאה ה-18", בתוך קיום ושבר: יהודי פולין לדורותיהם, כרך א', בעריכת ישראל ברטל וישראל גוטמן (ירושלים, 1997), עמ' 225-241;

אטינגר, שמואל. "ועד ארבע ארצות", בתוך בין פולין לרוסיה, בעריכת ישראל ברטל ויונתן פרנקל (ירושלים, תשנ"ה), עמ' 174-185;

שלום, גרשם. "החסידות: השלב האחרון", בתוך השלב האחרון: מחקרי החסידות של גרשם שלום,

בעריכת דוד אסף ואסתר ליבס (ירושלים, תשס"ח), עמ' 1-22 שלום, גרשם. "דמותו ההיסטורית של ר' ישראל בעל שם טוב", בתוך השלב האחרון: מחקרי החסידות של גרשם שלום, בעריכת דוד אסף ואסתר ליבס (ירושלים, תשס"ח), עמ' 106-138; אטקס, עמנואל. "הצדיק - זיקת הגומלין בין דפוס חברתי למשנה רעיונית", בתוך עמנואל אטקס, לשם שמיים: חסידים, מתנגדים, משכילים ומה שביניהם (ירושלים, תשע"ו), עמ' 77-85; אטקס, עמנואל. "הגר"א וראשית ההתנגדות לחסידות", בתוך תמורות בהיסטוריה היהודית החדשה, שי לשמואל אטינגר (ירושלים, תשמ"ח), עמ' 439-458; אטקס, עמנואל. "שיטתו ופעלו של ר' חיים מוולוז'ין כתגובת החברה ה"מתנגדית" לחסידות". *Proceedings of the American Academy for Jewish Research*, Vo. 38/39 (1970-1971): 1-45; כ"ץ, יעקב. "מבשרי השינוי", בתוך יעקב כ"ץ, היציאה מו הגטו (תל אביב, תשמ"ו), עמ' 34-46; פיינר, שמואל. שורשי החילון: מתירנות וספקנות ביהדות המאה ה-18 (ירושלים, תש"ע), עמ' 40-54, 391-407; אטינגר, שמואל. "ראשית תמורה ביחסה של החברה האירופית ליהודים", בתוך שמואל אטינגר, האנטישמיות בעת-החדשה: פרקי מחקר ועיון (תל אביב, תשל"ט), עמ' 29-55; אטינגר, שמואל. תולדות עם ישראל: העת החדשה (תל אביב, תשכ"ט), עמ' 30-51, 63-68; Liberles, Robert, "From Toleration to Verbesserung: German and English Debates on the Jews in the Eighteenth Century". *Central European History* 22 (1, 1989): 3-32.

Bernard, Paul, "Joseph II and the Jews: The Origins of the Toleration Patent of 1782". *Austrian History Yearbook* 4/5 (1968-69): 101-119.

Pipes, Richard, "Catherine II and the Jews: The Origins of the Pale of Settlement". *Soviet Jewish Affairs* 5 (2, 1975): 3-20.

הרצברג, אברהם. תנועת ההשכלה והיהודים בצרפת, ירושלים תשל"א, עמ' 251-291; Berkovitz, Jay R. "The Napoleonic Sanhedrin: Halakhic Foundations and Rabbinical Legacy". *CCAR Journal: A Reform Jewish Quarterly* 54 (1, Winter 2007): 11-34.

גרץ, מיכאל. "ההשכלה היהודית", בתוך תולדות יהודי גרמניה בעת החדשה, בעריכת מיכאל מאיר (ירושלים, תשס"א-תשס"ה), כרך א' פרקים ט-יב, עמ' 235-294, 314-330; מאיר, מיכאל. "פתרון לשעה", בתוך מיכאל מאיר, צמיחת היהודי המודרני: זהות יהודית ותרבות אירופית בגרמניה, 1749-1824 (ירושלים, תשנ"א), עמ' 32-63; מאיר, מיכאל. בין מסורת לקדמה: תולדות תנועת הרפורמה ביהדות (ירושלים, תש"ן), עמ' 24-79; כ"ץ, יעקב. "האורתודוקסיה כתגובה ליציאה מן הגיטו ולתנועת הרפורמה", בתוך יעקב כ"ץ, ההלכה במיצר: מכשולים על דרך האורתודוקסיה בהתהוותה (ירושלים, תשנ"ב), עמ' 9-20; סמט, משה. החדש אסור מן התורה: פרקים בתולדות האורתודוקסיה (ירושלים, 2005), עמ' 14-32; בר-אשר, שלום. "היהודים באפריקה הצפונית ובמצרים", בתוך תולדות היהודים בארצות האיסלאם, חלק ראשון, בעריכת שמואל אטינגר (ירושלים, תשמ"א), עמ' 121-196; טובי, יוסף. "המרכזים היהודיים באסיה", בתוך תולדות היהודים בארצות האיסלאם, חלק ראשון, בעריכת שמואל אטינגר (ירושלים, תשמ"א), עמ' 3-47; סרנה, יונתן ד'. היהדות באמריקה (ירושלים, 2005), עמ' 22-75

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 60 %
Submission assignments during the semester: Exercises / Essays / Audits / Reports
/ Forum / Simulation / others 40 %

Additional information: